

© PATRICK DIELEMAN

VEELBELOVENDE NIEUWE SELECTIES DOORDRAGERS

Portola maakt al bijna 10 jaar het mooie weer bij de doordragers. Het ras levert uitstekende hoeveelheden mooie vruchten in tal van interessante omstandigheden. Uit de rassenproeven voor doordragers van 2015 blijkt dat er geschikte en veelbelovende selecties op komst zijn, die evenwaardig of op sommige vlakken zelfs beter zijn dan het hoofdras Portola. – *Nicole Gallace, pcfruit*

Het ras Portola, van de Universiteit van Californië, wordt vooral geteeld in de vollegrond in Duitsland en België. Het wordt gezien als een consistente vroege variëteit met zeer weinig fysiologische problemen in vergelijking met andere rassen van doordragers. Typische kwaliteiten, zoals zaderigheid, groeven, misvorming, groene of witte neuzen hebben een sterke invloed op het percentage vermarkbaar fruit en staan andere variëteiten in de weg om door te breken. Enkel de smaak van Portola staat nog niet op punt.

Bij de in 2015 beproefde variëteiten van doordragers merkten we in onze beperkte evaluaties geschikte en veelbelovende selecties die evenwaardig of op sommige vlakken beter zijn dan Portola. Hoewel sommige variëteiten niet aan alle voorwaarden voldoen, verdienen ze toch een

.....
De rassenproef van pcfruit leverde dit jaar enkele beloftevolle nieuwkomers op.
.....

vermelding. Dat geldt vooral voor de genoemde variëteiten die al geteeld worden. We willen in de toekomstige proeven van pcfruit bepalen in hoeverre deze rassen zich kunnen ontwikkelen en hun specifieke teelttechniek kan worden geoptimaliseerd.

Harmony

Harmony is een nieuwe variëteit van Vissers met uiterst aantrekkelijke vruchten die kort hoekig tot rond conisch zijn met brede schouders en soms een smal-

le hals. Nu en dan kan de variëteit eigenaardige hoekige vormen produceren en in zeldzame gevallen komen er witte neuzen en groeven voor bij klasse 1- vruchten. Dit doet echter geen afbreuk aan het percentage klasse 1-fruit. Tabel 1 toont dat Harmony met 53% de hoogst scorende van alle rassen is in deze proef. Harmony gaf uitstekende opbrengsten die 25% hoger lagen dan het referentieras Portola.

De vruchten hebben een uitstekende presentatie, ook na bewaring. De vruchthuid is helderrood met een uitstekende glans die behouden blijft tijdens de bewaring. De gemeten kleurscores waren gemiddeld gunstiger dan die van Portola, vooral de scores na bewaring. De zaadjes hebben een aantrekkelijke rode kleur zodat de vruchten niet zaderig lijken. De zaadjes liggen soms wat dieper in de huid

waardoor men de stevigheid van de huid in vraag kan stellen. De vruchten van deze variëteit hebben ook een frisse en erg opvallende lichtgroene kelk, wat ze erg aantrekkelijk maakt. Harmony had vorig jaar, zowel vers als na bewaring, stevigheidsscores die vergelijkbaar waren met die van Portola. Ook heeft het net als Portola niet het type vrucht dat gemakkelijk oogstschade of kneuzingen laat zien. De vruchten zijn ook goed bestand tegen regenschade, nog beter dan bij Portola. De smaak van deze variëteit is een verbetering ten opzichte van Portola, maar zeker niet zo goed als van enkele andere beproefde variëteiten. In 2015 was de smaak ook hoogst onregelmatig. Het gewas is vergelijkbaar met Portola, alhoewel we dit jaar wat plantsterfte vaststelden in de proeven. De zieke planten werden getest op ziekteverwekkers uit de grond, maar de resultaten waren niet overtuigend. Deze nieuwe variëteit heeft veel aantrekkelijke kwaliteiten en zal zonder twijfel verder aangeplant worden in de komende jaren.

KP06-291

Het selectienummer KP06-291 is de enige noemenswaardige selectie van de 3 Kanaka Peak-selecties (van de Californische kweker Beth Crandall) die vorig jaar bij pcfruit beproefd werden. Het gaf gemiddeld 11% meer opbrengst dan

Portola maar produceerde kleinere vruchten met een nog aanvaardbare grootte (22,9 g). De vruchtsortering was vergelijkbaar met die van Portola. Deze Californische variëteit oversteeg vorig jaar de verwachtingen op het gebied van smaak. De selectie heeft een uitgesproken aangename aardbeismaak die in tegenstelling tot Portola constant blijft gedurende het hele seizoen. De variëteit heeft een uniforme conische vorm die doorkleurt tot een volle rode kleur. Net zoals bij Portola moet er tijdig worden geplukt, alhoewel de gemeten kleurwaarden beter waren dan voor Portola. Hoewel de variëteit minder stevig is dan Portola, werden er toch stevigheidswaarden gemeten die in de buurt van de streefwaarden kwamen, zowel vers als na bewaring. De zaadjes zijn donkerrood en liggen vrij dicht bij elkaar. Dit zorgde voor een goede stevigheid en een aantrekkelijke huid die maar zelden zaderig was. De vruchten konden goed tegen regen, maar toonden soms wel tekenen van zonnebrand tijdens periodes van extreme straling. Sommige planten stierven af gedurende het seizoen. Uit deze planten kon men *Verticillium spp.* isoleren. We houden dus in het achterhoofd dat deze variëteit misschien een lagere tolerantie hiervoor heeft. De planten van KP06-291 waren compact met weinig blad en hadden goed zichtbare vruchten op lange

rechtopstaande trossen. De trossen waren enkelvoudig en bleven consistent gedurende het seizoen, ongeacht de extreem hete temperaturen. Deze variëteit wordt in 2016 opnieuw aangeplant om te bekijken of de eerste positieve evaluaties van 2015 kunnen worden bevestigd.

EMR-639

EMR-639, een nieuw nummer van East Malling, heeft een erg dicht en donkergroen gewas. De planten van deze variëteit staken af tegen de rest omdat er bij de meeste andere variëteiten een hoog percentage plantuitval was. EMR-639 bleek een uitstekende gezondheid te hebben in vergelijking met alle andere variëteiten. Door het dichte gewas valt een lagere plantdichtheid te overwegen. EMR-639 was niet alleen een van de stevigste variëteiten, zowel vers (320 g/mm) als na bewaring (258 g/mm), maar het was zonder twijfel de variëteit met de beste smaak. Dit is een zeldzaam voorkomende combinatie van vruchtkenmerken voor doordragers. De brixwaarden scoorden een gemiddelde van 9,8, wat een grote verbetering is ten opzichte van Portola (7,4). De variëteit had een aange-naam en sterk aardbei-aroma dat een lange tijd in de mond bleef. De goede smaak bleef constant gedurende het hele seizoen. Niet alleen de vruchtstevigheid was goed, maar ook de conditie van de

Tabel 1 Resultaten van de rassenproef doordragers in 2015 - Bron: pcfruit

	Portola	Harmony	Malga	Florentina	KP06-291	08-06-10	EMR 639	Furore
Totale productie (kg/plant)	1,21	1,51	1,50	1,38	1,34	1,21	1,20	1,18
Juli (%)	37	42	42	41	44	44	38	58
Augustus (%)	38	38	39	37	36	38	35	30
September (%)	25	20	19	22	20	18	27	12
Kwaliteit								
Klasse 1 (%)	53	53	41	45	51	47	43	38
Klasse 2 (%)	15	16	12	12	18	9	11	14
Uitval en krom (%)	32	32	47	43	32	45	46	47
Gemiddeld gewicht (g)	28,4	24,8	24	24,3	22,9	24	21,7	23,4
Brix (°)	7,4	8,2	7,7	8,3	8,7	8,6	9,8	9,3
Kleur ¹	5,5	5,1	5,1	4,9	5,5	4	4,9	5,2
Stevigheid (g/mm) ²	319 - 265	312 - 270	287 - 236	273 - 223	295 - 240	291 - 224	320 - 258	310 - 245
Vorm	Conisch	Niervormig	Lang conisch	Kort conisch	Conisch	Kort conisch	Rond conisch	Lang kegelvormig
Positief	Presentatie	Presentatie, stevigheid, sortering, productie, niet gevoelig voor regenschade	Productie, stevigheid	Sortering, productie, presentatie, glans	Smaak, stevigheid, presentatie, weinig regenschade, pluggemak	Sortering, gezond gewas, niet gevoelig voor regenschade, kleurt niet door	Zoete smaak en goed aroma, uitstekende stevigheid, gezond gewas, uniforme productie	Smaak, heel vroeg, mooie presentatie, glans en uniforme kleur
Negatief	Smaak, zonnebrand	Smaak, zonnebrand, plantuitval, niet consequente vorm, recht kelkblad met korte nek	Stevigheid, smaak, zaderig, bronzig, regenschade	Stevigheid, zaadjes liggen op de vrucht, botrytis, matige smaak	Kleurt door, kleine vruchten, zonnebrand, drukplekken, korte nek	Te bleek, uitgedroogde cirkels rond zaadjes, botrytis, pluggemak	Laag gemiddeld gewicht, aantrekkelijk voor wantsen, botrytis, regengevoelig?, vruchtvlies licht van kleur	Gevoelige vruchthuid, stopt vroeg (bloeit zich kapot), nekscheurtjes
¹ Kleur wordt gemeten met behulp van de CTIFL-kleurenkaart voor aardbeien								
² Eerste cijfer: vers, tweede cijfer: na bewaring								

vruchthuid was uitstekend. Die was niet drukplekgevoelig en de vruchten waren in vergelijking met andere variëteiten van doordragers aantrekkelijk zonder tekenen van fysiologische kwaaltjes. Gemiddeld was EMR-639 kleiner dan Portola (21,7 g). Er waren weinig tweede- en derdeklassevruchten, maar ook weinig zeer grote vruchten. De vruchten hadden eerder een uniforme grootte van ongeveer 31 mm of de grootte van klasse-ring A. Toch gaf deze variëteit een opbrengst die in alle opzichten even goed was als deze van Portola (1,2 kg/plant). Hoewel het percentage klasse 1-vruchten voor EMR-639 14% lager lag dan voor Portola, was ook het percentage klasse 2-vruchten 18% lager, wat betekent dat er dus weinig kleine vruchten waren. Het percentage uitval van deze variëteit was met 33% te hoog. Dit wordt gedeeltelijk verklaard door de vatbaarheid voor botrytis en wantsenschade. Met een betere aanpak zou men deze problemen kunnen minimaliseren en het klasse 1-percentage verbeteren. Deze selectie wordt zonder twijfel opnieuw aangeplant. We zullen bekijken hoe de resultaten van vorig jaar kunnen worden verbeterd. Als dat lukt, dan is EMR-639 een buitengewoon veelbelovend ras.

08-06-10

Het selectienummer 08-06-10 van Flevo-plant verdient ook een vermelding. Deze variëteit lag het tweede jaar in proef bij pcfruit. Ze heeft vruchten met voldoende stevigheid (291 g/mm vers, 224 g/mm na bewaring). De stevigheid van de huid werd voor deze variëteit positief geëvalueerd en het was een type vruchthuid dat niet snel vlekken vertoonde na het plukken. De vruchten zijn helder oranje en kleuren uniform waardoor ze, eens geoogst, zeer aantrekkelijk oogden. De vorm was rond conisch en het gemiddelde vruchtgewicht was minder dan van Portola (4 g). De kelk is vers en mooi groen gekleurd. De zaadjes zijn over het algemeen goed geplaatst, niet op de huid noch diep gelegen. Af en toe merkten we wel op dat deze variëteit vruchten kan produceren met droge ogen of cirkels rond de zaadjes. Dit fysiologische kwaaltje merkten we dit jaar op bij een aantal variëteiten. De vruchten smaken zonder twijfel beter dan die van Portola en ze behoren tot de beter smakende in deze proef. Ze hadden een frisse perziksmak met een aangenaam aardbei-aroma en een zeer prettige, sappige textuur. De vruchten waren ook heel goed bestand tegen regenschade en hadden een goede zetting. Er waren geen misvormde vruchten.

De planten van deze variëteit waren compact met een lichtgroen gezond gebladerte. Het dichte gewas maakte dat de vruchten minder goed zichtbaar en moeilijker te plukken waren dan andere variëteiten in deze proef. Wellicht zou deze variëteit het beter doen bij een lagere plantdichtheid dan in deze proef gebruikt werd (4 planten/m²). Dit zou ook de vastgestelde gevoeligheid voor botrytis verminderen.

De opbrengst van 08-06-10 was net als deze van EMR-639 vergelijkbaar met deze van Portola (1,2 kg/plant). Het hoge uitvalpercentage kan gedeeltelijk verklaard worden door het veelvuldig voorkomen van botrytis. Het percentage klasse 2-vruchten was slechts 9%, een van de laagste waarden. In het algemeen is dit een heel beloftevol ras.

bewaring waren ze wel niet zo stevig als die van Portola. Toch leken de vruchten niet te week en konden we geen drukplekken of plukschade vaststellen. Malga had een aanvaardbare smaak die tijdens het seizoen ook consistent bleef (brix 7,7). Af en toe leken de vruchten wat zaderig, maar nooit uitgesproken erg. Verder kleurden de vruchten niet zo snel door, zowel aan de plant als na de pluk, waardoor telers de kans krijgen om de pluk flexibel in te plannen. Eén vermeldenswaard nadeel is de duidelijke gevoeligheid voor regenschade en zonnebrand. Volgend jaar zullen we vooral aandacht besteden aan de gezondheid van de plant. Er werd wat plantuitval opgemerkt bij dit ras. In het labo kon er echter geen ziekteverwekker uit de grond geïsoleerd worden. Dit ras heeft zeker nog een extra evaluatiejaar nodig.

1 De vruchten van Harmony hebben een uitstekende presentatie, ook na bewaren. 2 KP06-291 produceert kleinere vruchten dan Portola, maar met een betere kleur. 3 Malga produceert lange conische vruchten met een hoekige, puntige vorm. 4 Dit jaar moet de rassenproef uitwijzen of de potentiële alternatieven voor Portola zich kunnen doorzetten.

Malga

Malga is een nieuw ras van het Italiaanse kweekprogramma New Fruits. De variëteit produceert een overvloed aan grote lange conische vruchten en is een van de 3 rassen met de hoogste opbrengst in deze proef (1,5 kg/plant). De vruchten hebben een hoekige, puntige vorm. Ze kleuren uniform en hebben een uitstekende presentatie in de bakjes. Ze zijn goed zichtbaar op de planten, waardoor er snel geplukt kan worden. Zowel vers als na

Furore

Furore heeft aantrekkelijke lange ellipsvormige vruchten met een helder oranje-rode kleur en een uitstekende glans die behouden blijft tijdens de bewaring. De zaadjes liggen altijd mooi in de huid en de vruchten hebben een uitstekende presentatie, vooral eens ze geplukt zijn en in de bakjes liggen. De vruchten van Furore hebben een delicate huid. Dit kan voor problemen zorgen bij warmere temperaturen. Hoewel drukvlekken niet zichtbaar

worden door verkleuring, kan de schade die te wijten is aan de zwakke huid wel waterige vlekken achterlaten. De vruchten van de eerste trossen waren perfect gevormd en hadden een perfecte wasachtige verschijning met een kleine kelk. De vruchten die op de tweede trossen geproduceerd werden, hadden een meer uitgesproken hals en konden ruwer zijn met een hoger percentage kromme vruchten. Dat verminderde naarmate het seizoen vorderde.

Over het algemeen is de smaak van Furore uitstekend. De gemiddelde brixwaarde is 9,3 en het is een van de best smakende rassen in deze proef. De vruchten hebben een aangenaam aardbei-aroma en een complexe goed gebalanceerde zoet-zuursmaak.

De opbrengsten (1,18 kg/plant) waren vergelijkbaar met deze van Portola. Het interessantste aan Furore is wellicht haar productieprofiel. Furore heeft een middenplukdatum die minstens 10 dagen

eerder valt dan eender welke andere variëteit in deze proef. Toch waren er veel productievriendelijke rassen die in totaliteit meer produceerden dan Furore tijdens de vroegere maanden. Vorig jaar stopte de productie van Furore veel vroeger en was er een productiedip die veel langer duurde dan bij eender welk ander ras. Het is een variëteit die vele vroege trossen geeft en daarna een sterke vertraging in productie ondervindt, waardoor het moeilijk is om een continue pluk te realiseren. De toekomstmogelijkheden van Furore in een vollegrondproductie zijn onzeker. Die hangt af van een geschikte behandelingsstrategie om de zwakte van de huid te verbeteren.

Florentina

Florentina produceert complexe trossen met korte ronde conische vruchten met grote ronde schouders en een aantrekkelijke mooi geplaatste en vers ogende kelk. De vruchten zijn glanzend en oranje

en hebben typisch donkerdere zaadjes die wat hoger kunnen liggen of tenminste soms toch de indruk geven van zaderig te zijn. Florentina heeft een aantrekkelijke oranje kleur die niet doorkleurt, noch op de plant noch na bewaring. De gemiddelde vruchtmaat van Florentina (24,3 g) lag in onze proeven lager dan voor Portola en Florina. Toch bracht Florentina 14% meer op dan Portola. Dit ras bereikt de streefwaarden voor stevigheid niet. Dit kan problematisch zijn. De variëteit had wel brixwaarden die de waarden van Portola overschreden. Ze had ook een aangename perzikachtige smaak. ■